KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.3.2024 r.
COM(2024) 113 final

2024/0062 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do przystąpienia Senegalu do Konwencji o handlu zbożem z 1995 r.

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustanawiającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do przystąpienia Senegalu do **Konwencji o handlu zbożem z 1995 r.** („konwencja”).

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o handlu zbożem z 1995 r.

Celem konwencji jest rozwój współpracy międzynarodowej we wszystkich aspektach handlu zbożem, promowanie rozszerzenia zakresu międzynarodowego handlu zbożem oraz dopilnowanie, by przepływy handlowe w tym sektorze były jak najbardziej swobodne. Ponadto konwencja ma na celu przyczynienie się w jak największym stopniu do stabilności międzynarodowych rynków zboża w interesie wszystkich członków, zwiększenie światowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz stworzenie forum wymiany informacji i zapewnienie członkom forum dyskusji o ich wątpliwościach dotyczących handlu zbożem.

Konwencja weszła w życie dnia 1 lipca 1995 r. Unia jest stroną konwencji[1].

Konwencja została zawarta przez Unię Europejską decyzją Rady 96/88/WE do dnia 30 czerwca 1998 r. i od tego czasu okres jej obowiązywania był regularnie przedłużany. Za każdym razem konwencja zostaje przedłużona na okres nie dłuższy niż dwa lata zgodnie z art. 33 konwencji. Okres obowiązywania konwencji przedłużono ostatnio do dnia 30 czerwca 2025 r. decyzją Międzynarodowej Rady Zbożowej podjętą na jej 58. posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2023 r.

2.2. Międzynarodowa Rada Zbożowa

Międzynarodowa Rada Zbożowa zarządzająca konwencją jest organizacją międzyrządową z siedzibą w Londynie, która dąży do osiągnięcia celów określonych w art. 1 konwencji. Międzynarodowa Rada Zbożowa ma na celu w szczególności:

a) pogłębianie międzynarodowej współpracy we wszystkich aspektach handlu zbożem;

b) promowanie rozszerzenia zakresu, otwartości i sprawiedliwości międzynarodowego handlu zbożem;

c) przyczynianie się do stabilności międzynarodowych rynków zboża, zwiększanie światowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz przyczynianie się do rozwoju krajów, których gospodarki w dużym stopniu zależą od sprzedaży zboża.

Sposobem osiągnięcia tych celów jest poprawa przejrzystości rynku dzięki wymianie informacji, analizie i konsultacjom na temat rozwoju rynku i polityki.

Międzynarodowa Rada Zbożowa liczy obecnie 29 członków, w tym wielu spośród największych na świecie producentów zbóż oraz niektórych głównych importerów. Poza Unią jej członkami są między innymi: Argentyna, Australia, Kanada, Indie, Japonia, Rosja, Ukraina, Zjednoczone Królestwo i USA. Chiny i Brazylia nie są jednak jej członkami,

[1] Dz.U. L 21 z 27.1.1996, s. 47.

natomiast Egipt, jeden z największych importerów pszenicy, opuścił organizację w dniu 1 lipca 2023 r.

29 członków Międzynarodowej Rady Zbożowej posiada łącznie 2 000 głosów.

W odniesieniu do procedur budżetowych (zob. art. 11 konwencji), tj.: kwestii ustalenia rocznych wkładów finansowych członków, Unia dysponuje w latach 2023/24[2] 376 głosami.

W przypadku podejmowania decyzji, tj.: w przypadku głosowania (zob. art. 12 konwencji), 1 000 głosów zostaje przyznanych 11 członkom eksportującym (w tym Unii 240 głosów w latach 2023/24) oraz 1 000 głosów 18 członkom importującym. Należy podkreślić, że zasadniczo Międzynarodowa Rada Zbożowa działa na zasadzie konsensusu, a głosowanie przeprowadzane jest bardzo rzadko.

Na mocy art. 17 TUE na spotkaniach Międzynarodowej Rady Zbożowej Unia jest reprezentowana przez Komisję. Państwa członkowskie mogą uczestniczyć w spotkaniach Międzynarodowej Rady Zbożowej, w szczególności w jej posiedzeniach.

2.3. Planowany akt Międzynarodowej Rady Zbożowej

W dniu 12 grudnia 2023 r. dyrektor wykonawczy Międzynarodowej Rady Zbożowej poinformował Komisję, że Senegal zamierza przystąpić do konwencji. Formalny wniosek złożono w dniu 22 grudnia 2023 r.[3], o czym w dniu 3 stycznia 2024 r. poinformowano członków Międzynarodowej Rady Zbożowej.

Wniosek Senegalu został rozpatrzony przez Międzynarodową Radę Zbożową na jej 59. posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2024 r. Na tym posiedzeniu Międzynarodowa Rada Zbożowa uznała, że decyzja w sprawie wniosku powinna zostać podjęta w drodze procedury pisemnej (głosowanie korespondencyjne) w terminie do dnia 24 kwietnia 2024 r. W przypadku braku pisemnego sprzeciwu ze strony któregokolwiek z członków Międzynarodowej Rady Zbożowej do tego dnia, przystąpienie Senegalu wejdzie w życie w dniu 1 maja 2024 r.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 konwencji rządy wszystkich państw mogą przystąpić do konwencji na takich warunkach, jakie Rada uzna za stosowne. Zgodnie z art. 33 lit. d) Regulaminu na mocy Konwencji o handlu zbożem („regulamin”) Komitet Administracyjny rozpatruje wnioski o przystąpienie na podstawie art. 27 ust. 2 i rekomenduje je Radzie.

Głosy państwa przystępującego do celów art. 11 konwencji (tj. roczny wkład finansowy członków) są ustalane na podstawie proporcji całkowitego handlu zbożem państwa przystępującego do całkowitego handlu zbożem wszystkich państw członkowskich Międzynarodowej Rady Zbożowej, zgodnie z art. 33 lit. b) regulaminu.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 konwencji Rada musi ustalić, którzy członkowie są członkami eksportującymi, a którzy członkami importującymi do celów konwencji, z uwzględnieniem modeli handlu zbożem tych członków oraz opinii tych członków. Rada określi także ich prawa głosu zgodnie z ust. 2 i 3 tego samego artykułu.

Chociaż w konwencji nie określono szczegółowych zasad dotyczących procedury głosowania korespondencyjnego (ani procedury pisemnej), art. 14 konwencji dotyczący decyzji Rady nie zawiera wymogu, aby takie decyzje były podejmowane na posiedzeniu Rady.

---

[2] Międzynarodowa Rada Zbożowa działa na podstawie roku budżetowego trwającego od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca.

[3] Dokument Międzynarodowej Rady Zbożowej AC(23/24)Misc.1.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Unia zawsze była aktywnym członkiem Międzynarodowej Rady Zbożowej i wspierała rozwój tej organizacji.

Senegal jest ważnym producentem ryżu, w szczególności zbóż gruboziarnistych. Nie jest jednak samowystarczalny i nie jest w stanie w pełni zaspokoić popytu krajowego. W związku z tym państwo to musi przywozić dodatkowe ilości zbóż, w tym pszenicy.

W przypadku gdy członkowie Międzynarodowej Rady Zbożowej zatwierdzą przystąpienie Senegalu do konwencji, państwo to będzie członkiem importującym zgodnie z art. 12 konwencji. Ponieważ Unia jest członkiem eksportującym, przystąpienie Senegalu nie będzie miało wpływu na liczbę głosów przyznanych Unii do celów głosowania na mocy art. 12 konwencji. Przystąpienie Senegalu mogłoby jednak minimalnie zmniejszyć, począwszy od roku budżetowego 2024/25, liczbę głosów przyznanych Unii na mocy art. 11 konwencji, która to liczba jest wykorzystywana do określania wkładu finansowego członków.

Celem niniejszego wniosku jest przyznanie Komisji przez Radę upoważnienia do głosowania w imieniu Unii za przystąpieniem Senegalu do konwencji.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Planowany akt Międzynarodowej Rady Zbożowej skutkuje rozszerzeniem składu tej Rady. Planowany akt Międzynarodowej Rady Zbożowej ma skutki prawne, ponieważ ustanowi warunki takiego przystąpienia, w szczególności dlatego, że będzie on miał wpływ na równowagę decyzyjną w ramach Międzynarodowej Rady Zbożowej, której decyzje wymagają większości członków eksportujących i importujących i są wiążące dla jej członków, zgodnie z art. 14 konwencji.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii należy zająć stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie

pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do handlu produktami rolnymi.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Przystąpienie Senegalu będzie miało wpływ na przyznanie głosów członków w ramach Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do procedur budżetowych na mocy art. 11 konwencji. Po przyjęciu decyzji Rady należy zatem ją opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2024/0062 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do przystąpienia Senegalu do Konwencji o handlu zbożem z 1995 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja o handlu zbożem z 1995 r. („konwencja”) została zawarta przez Unię decyzją Rady 96/88/WE[1] i weszła w życie w dniu 1 lipca 1995 r. Konwencja została początkowo zawarta na okres trzech lat.

(2) Zgodnie z art. 33 konwencji Międzynarodowa Rada Zbożowa może każdorazowo przedłużyć okres obowiązywania konwencji o kolejne okresy nieprzekraczające dwóch lat. Od czasu zawarcia konwencji okres jej obowiązywania był regularnie przedłużany o kolejne dwa lata. Okres obowiązywania konwencji przedłużono ostatnio do dnia 30 czerwca 2025 r. decyzją Międzynarodowej Rady Zbożowej z dnia 14 czerwca 2023 r.[2].

(3) Zgodnie z art. 27 ust. 2 konwencji rządy wszystkich państw mogą przystąpić do konwencji na warunkach, jakie Międzynarodowa Rada Zbożowa uzna za stosowne.

(4) W dniu 22 grudnia 2023 r. Senegal złożył formalny wniosek o przystąpienie do konwencji. Jeżeli wniosek o przystąpienie zostanie zatwierdzony, Senegal stanie się członkiem w dniu 1 maja 2024 r.

(5) Senegal jest ważnym producentem ryżu i zbóż gruboziarnistych. Nie jest jednak samowystarczalny i nie jest w stanie w pełni pokryć konsumpcji krajowej, w związku z czym musi przywozić dodatkowe ilości różnych zbóż.

(6) Jeżeli wniosek Senegalu o przystąpienie do konwencji i w związku z tym o uczestnictwo w Międzynarodowej Radzie Zbożowej zostanie zatwierdzony, Senegal będzie członkiem importującym zgodnie z art. 12 konwencji. Ponieważ Unia jest członkiem eksportującym, przystąpienie Senegalu nie będzie miało wpływu na liczbę głosów przyznanych Unii do celów głosowania na mocy art. 12 konwencji.

[1] Decyzja Rady 96/88/WE z dnia 19 grudnia 1995 r. w sprawie zatwierdzenia przez Wspólnotę Europejską Konwencji o handlu zbożem oraz Konwencji o pomocy żywnościowej, stanowiących Międzynarodowe porozumienie w sprawie zboża z 1995 r. (Dz.U. L 21 z 27.1.1996, s. 47). [wyjątkowo ELI nie jest dostępny].

[2] Decyzja Rady (UE) 2023/991 z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Międzynarodowej Rady Zbożowej w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Konwencji o handlu zbożem z 1995 r. (Dz.U. L 135 z 23.5.2023, s. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj).

Przystąpienie Senegalu mogłoby jednak zmniejszyć, począwszy od roku budżetowego 2024/25, liczbę głosów przyznanych Unii na mocy art. 11 konwencji, która to liczba jest wykorzystywana do określania wkładu finansowego członków.

(7) Należy określić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Międzynarodowej Rady Zbożowej, oraz zatwierdzić wniosek Senegalu o przystąpienie do konwencji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na forum Międzynarodowej Rady Zbożowej, polega na wyrażeniu zgody na przystąpienie Senegalu do Konwencji o handlu zbożem z 1995 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący